

"ТАРБИЯ-ҲАЁТ МАМОТ МАСАЛАСИ. (Имон эътиқодда собит) "

Абдулла Авлони.

- ***"Тарбия биз учун ё ҳаёт, ё мамот, ё нажот ё ҳалокат, ё саодат ё фалокат масаласидир", - дея ёзган эди маърифатпарвар аллома Абдулла Авлоний.***
Буюк маърифатпарвар бобомизнинг бу сўзлари асримиз бошида миллатимиз учун қанчалар муҳим ва долзарб бўлган бўлса, ҳозирги вақтда ҳам биз учун шунчалик, балки ундан ҳам кўра муҳим ва долзарб аҳамият касб этади".

Муҳтарам Президентимиз Ш.Мирзиёев Олий Мажлисга Мурожаатномасида **"Халқимизда таълим ва тарбия бешикдан бошланади"**, деган ҳикматли бир сўз бор. Фақат маърифат инсонни камолга, жамиятни тараққиётга етаклайди" дея таъкидлаб ўтдилар. Дарҳақиқат, соғлом болани соғлом ва аҳил оилада соғлом она дунёга келтиради. Бола тарбиясида эса оиланинг ўрни ва таъсири катта. Чунки, олимларнинг таъкидлашича, ҳар бир одам умри давомида оладиган маълумотнинг 70 фоизини 5 ёшгача бўлган даврда олар экан. Демак, оила бошлиғи бўлмиш ота ва она ўзларининг яхши хисоботлари билан ўрناق бўлишлари керак. Чунки, халқимизнинг "Қуш уясида кўрганини қилади", деган мақоли бежизга айтилмаган.

ТАРБИЯ

Ҳар бир инсоннинг
ҳаётда ортирган
сабоқлари ва
интеллектуал
салоҳиятларининг
ижобий
кўникмаларини
ўзгаларга бериш
жараёни

Яхши таълим-тарбия олган бола келажақда оиласига ҳам, ватанига ҳам фойдаси тегадиган комил инсон бўлиб вояга етади. Ёмон тарбия кўрган болаларни эса оиласига ҳам, юртига ҳам нафидан кўра зиёни кўпроқ тегади. Рус ёзувчиси М.Горький таъбири билан айтганда "Ёмон болалар учун ота-онани жазоламоқ керак". Ёки инглиз адиби Т.Фуллер ёзганидек, "Ўз ўғлини ҳеч бир фойдали ишга ўргатмаган одам ўғри боқаётган бўлади".

Таълим-тарбияли, соғлом бола оила қувончи, миллат таянчи, келажагимиз пойдеворидир.

Ёш авлодни ватанпарварлик инсонпарварлик каби хислатлар билан бирга диний ва миллий бағрикенглик, юксак маънавият эгаси бўлиш ҳамда бошқа миллатларга нисбатан ҳурмат билан карайдиган, инсоний қадр-қимматни эъзозлайдиган қилиб тарбиялашда ўзаро чамбарчас боғлиқ уч омил – **оила, маҳалла ва таълим муассасалари** ҳамкорлиги муҳим аҳамиятга эгадир. Улар орасидаги самарали ҳамкорликни йўлга қўйиш ўсмирлар орасида тартиббузарлик, ўғрилик, танга жароҳат етказиш, номусга тажоввўз қилиш, гиёҳвандлик ва шунга ўхшаш иллатларнинг олдини олишда, бугунги куннинг маънавий етук ёшларини тарбиялашда хал қилувчи аҳамият касб этади.

**«Одобли, билимдон ва ақли, меҳнатсевар,
иймон эътиқодли фарзанд нафақат ота-
онанинг, балки бутун жамиятнинг энг катта
бойлигидир»**

«Юксак маънавият – енгилмас куч» китобидан

Буюк ватандошимиз Имом Ғаззолий шундай дейди: “Болалар ота-оналарига берилган бир омонатдир. Боланинг қалби ҳар қандай нақшу тасвирдан холи бир қимматбаҳо гавҳардир. У қандай нақш солинса, қабул қилади, қаёққа букилса, эгилади. Агар яхшиликка ўргатилса, шу билан ўсади ва дунёю охиратда саодатга эришади. Унинг савобига ота-онаси ҳам, ҳар бир муаллиму устозлари ҳам шерик бўладилар. Агар ёмонликка одатлантирилса, ҳайвонлардек ўз ҳолига ташлаб қўйилса, охир-оқибат ҳалок бўлади. Гуноҳи эса унинг тарбияси учун жавобгар бўлганларнинг гарданига тушади”.

Хар бир ота-она учун энг олий мукофот – фарзандларининг камолини кўриш. Биз юртимиздаги барча фарзандлар баркамол, маърифатли бўлиб вояга етишини, мамлакатимиз тараққиётининг устунлари бўлишини истаймиз. Бу йўлда биз қизларнинг юксак маънавий тарбияси, билим олиши, касб-хунар эгаллаши, жамиятда ўз ўрнига эга бўлиши катта аҳамият касб этади.

ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯДА ҲАР БИР БОЛА ТИМСОЛИДА КИМНИ КЎРИШ ЗАРУР?

Шуни унутмаслигимиз керакки, келажагимиз пойдевори билим даргоҳларида яратилади, бошқача айтганда, халқимизнинг эртанги куни қандай бўлиши фарзандларимизнинг бугун қандай таълим ва тарбия олишига боғлиқ.

Бунинг учун ҳар қайси ота-она, устоз ва мураббий **ҲАР БИР БОЛА ТИМСОЛИДА АВВАЛО ШАХСНИ КЎРИШИ ЗАРУР**. Ана шу оддий талабдан келиб чиққан ҳолда, фарзандларимизни мустақил ва кенг фикрлаш қобилиятига эга бўлган, онгли яшайдиган компл инсонлар этиб вояга етказиш — таълим-тарбия соҳасининг асосий мақсади ва вазифаси бўлиши лозим, деб қабул

Бугун илм-фан ва таълим изчил ривожланиб бораётган бир даврда ҳеч шак-шубҳасиз тарбия таълимнинг асосида туриши шартдир. Шундай экан, илм-фан таълим-тарбия асосида олиб борилиши мақсадга мувофиқдир. Қолаверса, ҳар бир педагог, муаллим ва устознинг таълим беришдан мақсади – келажаги порлоқ, Ватан ва эл-юрт хизматида турадиган кадрларни тарбиялаш бўлар экан, бундай таълим-тарбия ўз самарасини бермай қолмайди. Яъни, бугунги куннинг ўқитувчи ва муаллими ўзи таълим бераётган шахсга фидойилик билан таълим бериши, қолаверса жонкуяр тарбиячи бўлиши шарт. Биринчи Президентимиз Ислоҳ Каримов айтганларидек: “Таълимни тарбиядан, тарбияни эса таълимдан ажратиб бўлмайди – бу шарқона қараш, шарқона ҳаёт фалсафаси”.

Биз халқимизнинг дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаслиги, фарзандларимизнинг биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлиб яшаши учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этаётган эканмиз, бу борада маънавий тарбия масаласи, ҳеч шубҳасиз, беқиёс аҳамият касб этади.

Ислом Каримов

